

привести облікове забезпечення управління ризиками факторингового бізнесу у відповідність до галузевої специфіки та сучасних умов господарювання.

Перспективами подальших досліджень є, безпосередньо, розробка облікового забезпечення управління ризиками факторингового бізнесу, зокрема в частині облікового забезпечення методів управління господарськими ризиками факторингової компанії, задля уникнення ризику вцілому або його часткового прийняття, а також мінімізації ймовірних негативних наслідків.

Список використаних джерел:

1. Вітлінський В. В., Великоіваненко Г. І. Ризикологія в економіці та підприємстві. Київ, 2004. 480 с.
2. Гуцайлюк З. В. Ризики факторингового бізнесу: обліковий вимір. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. 2015. № 2(72). С. 27–31.
3. Джангетов А. Ш. *Учет и оценка экономических рисков хозяйствующего субъекта: на примере предприятий электрических сетей*: автореф. дис. ... канд. економ. наук : спец. 08.00.12 – бухгалтерский учет, статистика / Финансовая академия при Правительстве Российской Федерации. Москва, 2004. 24 с.
4. Козлова М. О. *Облік і контроль процесу резервування*: дис. ... канд. економ. наук : 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит / Державна академія статистики, обліку та аудиту Держкомстату України. Житомир, 2006. 203 с.
5. Кузь В.І. Сек'юритизація як альтернативне джерело фінансування факторингу. *Науковий журнал. Вісник Дніпропетровського університету ім. О. Гончара. Серія: Економіка*. 2015. Вип. 9 (2). №10/1. Том 23. С. 48–54.
6. Ткач В. И., Романова С. В., Чешев С. А. *Учет резервов предприятия*. Москва, 2000. 96 с.
7. Шевелев А. Е., Шевелева Е. В. *Риски в бухгалтерском учете*. Москва, 2007. 280 с.
8. Шкирман С. И. *Фонды и резервы, создаваемые организациями. Расчет чистых активов и доли выбывающего учредителя*. Минск, 2007. 272 с.

Рецензент д.е.н., професор Легенчук С.Ф.

УДК 657:332.3 (477)

Жураковська І.В., к.е.н., доцент

Луцький національний технічний університет

ОБЛІК ПРАВА КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ ДІЛЯНКАМИ У СКЛАДІ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

Бухгалтерський облік земельних ділянок характеризується наявністю різноманітних варіантів її відображення в залежності від призначення. В Україні в умовах мораторію на продаж сільськогосподарських земель актуальним є впровадження вимог МСФЗ 16 «Оренда», яке передбачає відображення на балансі орендованих земельних ділянок. Їх балансовий облік забезпечить розкриття реальної вартості активів сільськогосподарських підприємств і стане першим кроком на шляху до формування ринку землі. Запропоновано відокремлене відображення нематеріальних активів, які представляють права користування, та інтелектуальну власність, розроблено пропозиції з таксономії показників прав користування земельними ділянками. Обґрунтовано недоцільність повного копіювання таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності. Рекомендовано доповнити її кодуванням для відповідності плану рахунків і більш деталізувати базові активи, які мають стратегічне значення в економіці України.

Ключові слова: земля, оренда, права користування, нематеріальні активи, таксономія

Zhurakovska I.

ACCOUNTING OF THE RIGHT TO USE THE LAND PLOT AS PART OF INTANGIBLE ASSETS

Accounting for land is characterized by the presence of various options for displaying it, depending on the purpose. In Ukraine, under the terms of the moratorium on the sale of agricultural land, the implementation of the requirements of IFRS 16 "Lease", which provides for the balance of leased land, is relevant. Their balance accounting will ensure the disclosure of the real value of assets of agricultural enterprises and will be the first step towards the formation of a land market. A solitary reflection of intangible assets representing rights of use and intellectual property has been proposed, proposals on taxonomy of land use rights indicators have been developed. Reasonably inexpediency of full copying the taxonomy of financial statements according to

international financial reporting standards. It is recommended to supplement it with coding to match the chart of accounts and more detailed basic assets of strategic importance in the economy of Ukraine.

Keywords: land, lease, use rights, intangible assets, taxonomy

Жураковская И.В.

УЧЕТ ПРАВА ПОЛЬЗОВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫМ УЧАСТКОМ В СОСТАВЕ НЕМАТЕРИАЛЬНЫХ АКТИВОВ

Бухгалтерский учет земельных участков характеризуется наличием различных вариантов ее отображения в зависимости от назначения. В Украине в условиях моратория на продажу сельскохозяйственных земель актуальным является внедрение требований МСФО 16 «Аренда», которое предусматривает отражение на балансе арендованных земельных участков. Их балансовый учет обеспечит раскрытие реальной стоимости активов сельскохозяйственных предприятий и станет первым шагом на пути к формированию рынка земли. Предложено уединенное отражения нематериальных активов, представляющих права пользования, и интеллектуальную собственность, разработаны предложения по таксономии показателей прав пользования земельными участками. Обоснованно нецелесообразности полного копирования таксономии финансовой отчетности по международным стандартам финансовой отчетности. Рекомендуются дополнить ее кодированием для соответствия плана счетов и более детализировать базовые активы, имеющие стратегическое значение в экономике Украины.

Ключевые слова: земля, аренда, права пользования, нематериальные активы, таксономия

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Облік земель сільськогосподарського призначення в Україні є однією з найактуальніших і стратегічно важливих тем. Тривалий мораторій на продаж таких земель в Україні (з 2002 року), неможливість повного копіювання сучасної закордонної практики, фактична відсутність «по факту» вільних сільськогосподарських земель для ведення підприємницької діяльності, зумовлюють необхідність розробки власних кроків побудови ринку землі і упорядкування взаємовідносин між фактичними власниками та користувачами земельних ділянок. Домінуючою операцією, яка дозволяє набути права користування земельними ділянками в Україні, є оренда. На її значення в підприємницькій діяльності зроблено особливий акцент в світовій обліковій практиці. Впровадження інноваційних вимог МСФЗ 16 «Оренда» з 1 січня 2019 року, за оцінками фахівців, дозволить забезпечити користувачів реальними даними про наявність активів на підприємстві, так як фактичне право власності не буде братись до уваги. Авіакомпанії відображатимуть на балансі орендовані літаки, які вони використовують у своїй діяльності, сільськогосподарські підприємства -землі і т.д. До 2019 року придбанні права користування землею можна було обліковувати як придбання нематеріального активу або звичайні операції оренди. МСФЗ 16 вимагає, щоб орендарі визнавали більшість договорів оренди на своїх балансах, як зобов'язання з оренди з відповідними правами користування в складі активів. При цьому не має значення вид оренди: операційна чи фінансова. Права користування земельними ділянками визнаються повноцінним активом, що вимагає проведення детального дослідження відображення цих операцій в звітності та їх вплив на діяльність сільськогосподарських підприємств.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. На особливостях обліку сільськогосподарських земель у своїх дослідженнях наголошували Брик Г.В., Ціцька Н.І., Поверляк Т. І. [1], Герасимук І.В.[3], Жук В.М. [3], Саблук П.Т. [4], Третяк А.М., [3] і т.д. Основні результати всіх досліджень зводяться до обґрунтування впровадження галузевого стандарту обліку землі. Ми з цим погоджуємось, адже специфіка функціонування ринку землі в Україні вимагає особливих способів вирішення існуючих проблем. Коріненко А. [5], Делік Н.С. [6]

досліджували відображення прав користування землею у складі нематеріальних активів. Проте відсутні дослідження впливу впровадження правил МСФЗ 16 «Оренда» на звітність щодо обліку земель сільськогосподарського призначення.

Цілі статті. Метою дослідження є вдосконалення обліку прав користування земельними ділянками сільськогосподарського призначення як повноцінних активів підприємства, що створить умови для формування ринку прав користування землею, відображення всіх виробничих ресурсів на балансі.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. В Україні з 2002 року діє мораторій на продаж сільськогосподарських земель. Взагалі ситуація на ринку землі в Україні за останні десятиліття практично не змінилась. Ще у 2000 році в звіті Світового банку «Земельна політика для росту і зменшення бідності» [7] вказувалось на відставання України щодо земельних реформ - тільки 26% земель перебували у приватній власності. Всього під мораторій підпадає приблизно 41 млн. га, що становить 96% всіх с/г земель в Україні. 68% «підмораторних» земель – це земельні паї, які перебувають у приватній власності. Щодо кількості землевласників, яких стосується мораторій, то тільки власників паїв – 6,9 млн., а це – 16,2% постійного населення України. Переважна більшість таких власників мешкають у сільській місцевості [8]. По факту більшість цих земель використовуються сільськогосподарськими підприємствами, які складають фінансову звітність.

Нами проаналізовано відображення земельних ділянок у звітності за МСФЗ. Облік земельних ділянок характеризується наявністю різноманітних варіантів її відображення в залежності від призначення. МСБО та МСФЗ містять вимоги щодо обліку землі в складі основних засобів (МСБО 16 «Основні засоби»), комбінованих активів – земля в поєднанні з біологічним активом (МСБО 41 «Сільське господарство»), інвестиційної нерухомості (МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість»), нематеріальних активів (прав користування земельною ділянкою) (МСБО 38 «Нематеріальні активи» та МСФЗ 16 «Оренда»), товарів (МСФЗ 5 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»). У міжнародних стандартах пропонуються альтернативні варіанти, що дозволяють права користування землею відносити як до активів, так і до витрат.

Для дослідження існуючої практики обліку сільськогосподарських земель нами проаналізовано звітність за 2017 рік 50 підприємств з різних куточків України, які зобов'язані складати звітність за МСФЗ. За результатами дослідження встановлено, що всі 50 підприємств використовують землі сільськогосподарського призначення орендовані у місцевих органів влади, приватних та юридичних осіб. 7 підприємств (або 14%) з 50 частково використовують власні землі. Вартість власних земель в активах підприємства менше 1% і тільки на одному підприємстві становить 9%. 7 підприємств відобразили право користування землею в складі нематеріальних активів, їх частка в активах до 0,4%. На двох підприємствах з 50 частка вартості прав користування землею в активах більше 1% (відповідно 3% і 26%). Як висновок можна відмітити, що ні земля, ні права користування нею не відображаються в складі активів сільськогосподарських підприємств. Тільки на двох підприємствах структура активів характеризує діяльність сільськогосподарських підприємств, де основним ресурсом є земля. Деякі суб'єкти господарювання обліковують права оренди землі як витрати, інші як оперативну оренду, і лише у виняткових випадках в складі активів у вигляді прав користування майном. Як наслідок, активи сільськогосподарських підприємств суттєво занижені.

Відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 18. 10. 1999 № 242, право користування за економічною оцінкою має відображатись в бухгалтерському

обліку на субрахунку 122 «Права користування майном» рахунку 12 «Нематеріальні активи». Статтею 13 Закону України «Про оцінку земель» від 11.12.2003 року передбачено відображення в бухгалтерському обліку вартості права користування земельними ділянками за їх експертною грошовою оцінкою. Визначення вартості права постійного користування землею здійснюється відповідно до пункту 48 Методики експертної грошової оцінки земельних ділянок, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2002 року № 1531.

Законодавством України передбачено відображення на балансі прав користування земельними ділянками також для бюджетних і комунальних установ. Зокрема, новостворені ОТГ повинні бути зацікавлені в якісній оцінці і представлені на баланс ОТГ всіх земель, в тому числі державних, отриманих у комунальну власність. Прозорий їх облік на балансі забезпечить контроль сільськогосподарських земель, визначення їх реальної вартості. Відповідно до роз'яснення Державного казначейства України від 29.04.2005 №07-04/853-3685, на субрахунку 122 «Інші нематеріальні активи» рахунку 12 «Нематеріальні активи» обліковуються права користування природними ресурсами, вичерпний перелік яких викладено у статті 39 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 № 1264-ХІІ. Облік відбувається на підставі державного акта на право тимчасового користування земельною ділянкою за експертною оцінкою.

Проведене нами дослідження 50 підприємств показало, що тільки 14% з них дотримувались вимог законодавства і відображали права користування на балансі.

З 1 січня 2019 року для підприємств, які складають звітність за МСФЗ, вступають в дію положення МСФЗ 16 «Оренда» [9]. Для компаній США наслідки введення цього стандарту були прораховані наперед. Delta Air Lines повідомила про зростання балансу на 12,8 млрд долларів, а корпорація Starbuck про 5,7 млрд долларов. Wall Street Journal повідомляє, що корпоративні баланси можуть збільшитись на 2 трильйони долларів [10]

Основні нововведення щодо орендованих активів полягають в наступному:

1. Операційна оренда визнається на балансі. До цього часу вона була «позабалансовою». Такою ж вона є згідно діючого П(С)БО 14 «Оренда». Позабалансовою залишиться оренда строком на 12 місяців або менше. На підприємствах, які використовують орендовані активи, вартість балансу значно зросте, хоча витрати, визнані в звіті про сукупні прибутки, залишаться без змін.

2. Договором оренди не визнаються лише ті угоди, згідно яких орендар не має права контролювати використання ідентифікованого активу. Наприклад, не має права розпоряджатись врожаєм.

3. Всі орендні платежі і витрати на оренду капіталізуються.

4. В примітках до звітності слід розкривати додаткові: як кількісні, так і якісні показники для орендарів і орендодавців [13].

Визнання права користування майном у складі нематеріальних активів відбувається на підставі договорів оренди, які підлягають державній реєстрації. Правовстановлюючим документом на землю є Державний акт на право постійного користування землею. Також права можуть підтверджуватися договором оренди тощо. Щодо «підмораторних» земель під час дії мораторію в Україні можна укладати наступні договори: оренди, емфітевзису та міни.

Оренда земельної ділянки — це строкове платне користування чужою земельною ділянкою. Сьогодні такі договори є найбільш поширеними. За таким договором власник «підмораторної» земельної ділянки передає її в користування іншій особі на певний термін і за плату, яка має бути не меншою 3% від нормативної грошової оцінки цієї ділянки. Переважно договори оренди сторони укладають на короткий термін — від

одного до п'яти років [11]. Як об'єкт обліку цей договір означає, що вартість права користування земельною ділянкою, відображена в активах, не може бути меншою 3% від нормативної грошової оцінки цієї ділянки в розрахунку на 1 рік. Прослідкуємо вплив впровадження цього порядку на одному з досліджуваних підприємств, яке має в оренді на 10 років 6480 га земель, при цьому вартість землі і прав користування нею на балансі дорівнює нулю. Для оцінки використаємо вартість землі, визначену Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 23.05.2017 № 262 «Про затвердження Порядку нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення», згідно якого нормативна грошова оцінка одиниці площі ріллі у Волинській області становить 21 806,00 грн. Виходячи з мінімальної 3% вартості орендної плати, право користування землею має становити 4239,1 тис.грн.

Емфітевзис — це речове право на чуже майно, яке полягає в платному чи безоплатному володінні та користуванні чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб з метою отримання плодів і доходів від неї [11]. В обліку право користування земельною ділянкою на підставі договору емфітевзису може відображатись в складі активів також. Під договорами емфітевзису перебуває 40 тис. га сільськогосподарських земель [12] на період більше 10 років.

Впровадження світової практики обліку прав користування земельними ділянками має забезпечити ріст активів підприємства, дозволить виявити реальних користувачів землі в Україні. Проте для розкриття особливостей функціонування ринку землі у звітності рекомендуємо переглянути затвержені Наказом Міністерства фінансів України від 7 грудня 2018 року N 983 «Про затвердження перекладу Таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності» показники щодо прав користування земельними ділянками. Якщо в проекті цього наказу, який був оприлюднений наприкінці 2018 року, права користування землею попадали в групу інші нематеріальні активи, то в остаточному затвердженому наказі взагалі не враховано специфіку функціонування ринку землі в Україні.

МСФЗ містять широкий перелік способів представлення інформації про земельні ділянки, вибір якого залежить від професійного судження фахівців, які складають і перевіряють звітність. Крім того, вимоги МСФЗ спрямовані на більше розкриття фінансових активів та інструментів, нематеріальних активів інших сукупних доходів. Операції з такими активами як земля, вже давно врегульовані в Європі. В таблиці 1 проаналізовано показники таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності, в межах яких можуть бути розкриті права користування земельними ділянками, так як прямої згадки про них немає.

Таблиця 1

Аналіз показників таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності

№ з/п	Базовий актив, показник	Кількість показників
1	Земля	7
2	Права користування	20
3	Нематеріальні активи	60
4	Загальна кількість показників таксономії	5340

Затверджений підхід до таксономії унеможливить впровадження її на всі підприємства України. Більш доцільним буде її поєднання з планом рахунків разом з додатковим розкриттям. Права користування земельними ділянками не згадано в жодному з 5340 рядків, пропонується лише розкриття детальної інформації про площу землі, яка використовується для сільського господарств, нематеріальні активи [таблиця], розкриття інформації про нематеріальні активи [текстовий блок], розкриття

інформації про нематеріальні активи, які є суттєвими для суб'єкта господарювання [статті], активи з наданим правом користування [компонент], розкриття кількісної інформації про активи з права користування [таблиця], розкриття кількісної інформації про активи з права користування [текстовий блок] і т.д.

Пропозиції з таксономії показників фінансової звітності в частині прав користування земельними ділянками наведено в таблиці 2

Таблиця 2

Пропозиції з таксономії показників в частині розкриття основної інформації про нематеріальні активи

12	Нематеріальні активи за винятком гудвілу [абстрактний тип]
122	Права користування майном
1221	Інтелектуальна власність
	Нематеріальні активи, що пов'язані з клієнтом [компонент]
	Нематеріальні активи на етапі розробки [компонент]
	Нематеріальні активи з невизначеним строком корисної експлуатації [компонент]
	Нематеріальні активи, які базуються на технологіях [компонент]
	Інші об'єкти інтелектуальної власності
1222	Права користування майном
	Нематеріальні активи розвідки та оцінки [компонент]
	Права землекористування з невизначеним терміном експлуатації
	Права землекористування з обмеженим терміном експлуатації
	Інші права користування майном

Подібне розкриття може використовуватись також державними і комунальними підприємствами, яким надано право користування землею.

Висновки. Наше дослідження продовжує вивчення одного з найцінніших ресурсів України – землі, як об'єкта обліку і контролю. В світлі останніх змін в обліковій практиці, важливо окреслити напрямки подальших розробок, щоб активізувати розвиток ринку землі в Україні. При прямому копіюванні європейських сучасних ініціатив, може бути загублено всі ті напрацювання, які уособлюють вітчизняну облікову практику. Ми ще раз підкреслюємо важливість впровадження окремого стандарту обліку і оцінки землі в Україні, на підстав якого можуть бути розроблені вимоги до таксономії фінансової звітності в частині прав власності і користування землею. Ні затверджена таксономія, ні П(С)БО не містять чітких інструкцій для визнання прав користування землею в складі активів, як наслідок активи сільськогосподарських підприємств є занижені.

Рекомендуємо відобразити всі права на використання землі понад один рік у складі нематеріальних активів. Таксономією для підприємств, які складають звітність за МСФЗ, в майбутньому для державних та інших підприємств передбачити виділення цих прав. Державні і приватні структури, ОТГ та інші землекористувачі мають оцінювати вартість землі та контролювати її зміну для того, щоб визначати ефективність її використання, забезпечувати збереження та оновлення. Виділені нами пропозиції лише окреслюють напрям подальших досліджень щодо впровадження в практику всіх підприємств відображення на балансі прав користування землею.

Список використаних джерел:

1. Bryk G. V., Cic'ka N. E., Poverlyak T. I. Theoretical and practical aspects of accounting agricultural land. *Economic Processes Management: International Scientific Journal*. 2017. № 1. Retrieved from: http://epm.fem.sumdu.edu.ua/download/2017/1/epm2017_1_4.pdf
2. Жук В.М. Обліково-аналітичне забезпечення земельних відносин. *Агроінком*, 2011. №7-9. С.116-121.
3. Жук В.М., Третяк А.М., Герасимук І.В. Методичні рекомендації з організації обліку та оцінки землі підприємствами АПК. *Облік і фінанси АПК*. 2005. Випуск 3. С.135-188
4. Саблук П.Т. *Розвиток земельних відносин в Україні*. К.: ННЦ ІАЕ, 2006. 203с.
5. Коріненко А.І. Документальне забезпечення бухгалтерського обліку прав користування землею. *Облік і фінанси*, 2017. № 4 (78). С.40-45

6. Selivanova, N.M.; Delik, N. S. The right to use the land as an object of accounting. *ECONOMICS: time realities*, №2(36), 2018. Retrieved from: <http://dspace.opu.ua:8080/xmlui/handle/123456789/8103>
7. Land policies for growth and poverty reduction a world bank policy research report. Retrieved from: http://documents.worldbank.org/curated/en/485171468309336484/310436360_20050007001644/additional/multi0page.pdf
8. Нізалов Д., Івінська К., Кубах С., Нів'євський О.. Мораторій на землі с/г призначення для чайників і не тільки... Режим доступу : <https://voxukraine.org/uk/moratori-y-na-zemli-ua/>
9. Міжнародний стандарт фінансової звітності 16 «Оренда». Режим доступу : [https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IFRS16%20ukr_AH%20\(1\)-compressed%20\(1\).pdf](https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IFRS16%20ukr_AH%20(1)-compressed%20(1).pdf)
10. TOP 5 biggest changes with the new lease accounting standard (ASC 842). Retrieved from: [https://www.gaardynamics.com/insights/blog/2016/08/16/top-5-biggest-changes-with-the-new-lease-accounting-standard-\(asc-842\)/](https://www.gaardynamics.com/insights/blog/2016/08/16/top-5-biggest-changes-with-the-new-lease-accounting-standard-(asc-842)/)
11. Кальніченко А. Що має знати власник землі в очікуванні відміни мораторію на відчуження сільськогосподарських земель. *Мала енциклопедія нотаріуса*, 2019. № 1. Режим доступу : <http://yurradnik.com.ua/stati/d1-89-d0-be-d0-bc-d0-b0-d1-94-d0-b7-d0-bd-d0-b0-d1-82-d0-b8-d0-b2-d0-bb-d0-b0-d1-81-d0-bd-d0-b8-d0-ba-d0-b7-d0-b5-d0-bc-d0-bb-d1-96-d0-b2-d0-be-d1-87-d1-96-d0-ba-d1-83-d0-b2-d0-b0-d0-bd-d0-bd/>
12. Редіх Е. Темні води емфітевзису. Плюси та мінуси довгострокової «оренди по-новому». Режим доступу : <https://agropolit.com/spetsproekty/398-temni-vodi-emfitevzisu-plyusi-ta-minusi-dovgostrokovoyi-orendi-po-novomu>
13. Applying IFRS New IASB leases standard — Mining and Metals October 2016 [https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Applying_IFRS:_New_IASB_leases_standard_-_Mining_and_metals/\\$File/Apply-Leases-MM-October2016.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Applying_IFRS:_New_IASB_leases_standard_-_Mining_and_metals/$File/Apply-Leases-MM-October2016.pdf)

Рецензент д.е.н., професор Голян В.А.

УДК 657.1

Писаренко Т.М., к.е.н., доцент

Луцький національний технічний університет

ПРОГНОЗУВАННЯ ОБСЯГІВ ВИРОБНИЦТВА, ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕТАП ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПРОМИСЛОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

У статті розкрито сутність прогнозування, яке є однією з функцій управлінського обліку. Обґрунтовано важливість прогнозування господарської діяльності підприємства для ефективного управління ним. Висвітлено методику прогнозування витрат на виробництво продукції промислового підприємства. Розглянуто основні етапи визначення прогнозної собівартості виготовленої продукції, визначено фактори впливу на окремі показники діяльності підприємства при формуванні прогнозної фінансової звітності.

Ключові слова: управлінський облік, прогнозування, структура витрат, закон спадаючої віддачі, матеріальні витрати, витрати на оплату праці, загальновиробничі витрати, невиробничі витрати, прогноз витрат, собівартість виготовленої продукції.

Pisarenko T.

FORECASTING THE COST OF PRODUCTION AS AN IMPORTANT STAGE OF MANAGING ACCOUNT FOR INDUSTRIAL ENTERPRISE

The article reveals the essence of forecasting, which is one of the functions of managerial accounting. The importance of forecasting the economic activity of the enterprise for its effective management is substantiated. The method of forecasting expenses for industrial production is highlighted. The main stages of determination of forecast cost of manufactured products are considered, factors of influence on separate indicators of activity of the enterprise are determined at formation of forecast financial reporting.

Key words: managerial accounting, forecasting, cost structure, law of decreasing return, material expenses, labor costs, total production costs, non-production costs, cost forecast, cost of manufactured goods.

Писаренко Т.Н.

ПРОГНОЗИРОВАНИЕ ОБЪЕМОВ ПРОИЗВОДСТВА, КАК ВАЖНЫЙ ЭТАП ОРГАНИЗАЦИИ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА НА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ

В статье раскрыта сущность прогнозирования, которое является одной из функций управленческого учета. Обоснована важность прогнозирования хозяйственной деятельности